

Nyári munka.

A kánikula idején elpihen a politikai élet, amint hogy a kezdeményező és nagyobb ütemű munka még az üzemekben is elhalkul, s aki teheti a forróság elől a városokból a hegyekre, vagy víz mellé menekül. A magyar kormányzat már évek óta nem engedheti meg magának a hosszabb szabadságot még a kánikula idején sem. A miniszterek felváltva csak rövid pihenőre utaznak el a fővárosból s aztán sietnek vissza munkakörükhöz, amely a mostani sürgős alkotások, fontos reformok idején megkívánja a személyes jelenlétüket. A minisztériumokban erőteljes munka folyt az elmúlt kánikulai hetekben s folyik most is. Számos nagyjelentőségű javaslatot, rendelettervezetet kellett előkészíteni minisztertanácsi tárgyalásra.

A Gömbös-kormány idején bevezetett többnapos nyári minisztertanácsot az Imrédy-kormány is megtartja, de nem a vidéken, hanem a fővárosban. A jövő héten, augusztus 10.-ke után ül össze a fontos minisztertanács, amely előreláthatólag négy napig tart. Igen nagy anyag kerül tárgyalásra. A gazdasági élet egyensúlyának helyreállításával kapcsolatban több rendelet vár kiadásra, így az újságírói kamara, ugyancsak a film és színművészeti kamara felállításáról. Az újságírói kamarai rendelettervezetét már megkapták a miniszterek és ígéret szerint még a sajtóérdekeltségnek is bemutatják hozzászólás végett. A kormány úgy tervezi, hogy a rendeletet augusztus utolsó napjaiban kiadja és ennek alapján még ezidén megalakul az újságírói kamara, amely rendet terem a sajtó-fronton. A színházak és a film világában ugyancsak keresztül viszi majd a kamarai rendelet a 80—20 %-os arányt. A magántisztviselői karnál a bejelentések már megtörténtek s a törvény keresztültelése a vállalatoknál megkezdődik.

Számos szociális vonatkozású javaslat készül úgy a mezőgazdasági, mint az ipari munkásság érdekében. A mezőgazdasági munkásság öregségi biztosítását még a tavasszal megszavazta a törvényhozás és a kormány az intézmény felállítására, illetőleg a régi mezőgazdasági munkasbiztosító kiépítésére már megkezdte az intézkedéseket. A parlamenti vita során több olyan indítvány hangzott el, amely a mezőgazdasági lakosság érdekében szolgált. Darányi Kálmán akkori földművelésügyi miniszter ígéretet tett arra, hogy az intézmény működését mihamarabb kiterjeszti. Az ígéretet a jelenlegi kormány is állja és a földművelésügyi miniszter rendelkezésére készült az intézkedés arra, hogy az öregségi nyugdíj felét a gazdasági munkavállalók özvegyei is megkaphassák, azontul halálosvégű balesetnél a hátramaradt család kártérítési összeghez juthasson. Szó van arról is, hogy az öregségi járadékhoz pótlékot

Füstté vált milliók.

Azt olvastam mostanában, hogy az elmúlt esztendőben csak egy hét millió pengővel többlet füstöltek el Magyarországon az emberek, mint a megelőző esztendőben. A dohányjövődeknek eme eredményes üzleti statisztikájára részlegesen alapos lelkismeretfurdalásom magamban, mert bizony ebben a sok-sok millióban benne vannak az én pengőim is jelentékeny számban s ha nagyon utána számolok, akkor a hét millió pengős többlet hozzájárultam nem éppen a legjelentéktelenebbül. Kutatom is szorgosan a lelkimardosásra a narkotikumot s erről a szóról itt eszembe, hogy rágyújtok egy cigarettára, melyről azt mondják: narkotikum s ezekben az izgalmas időkben idegeink csillapítására kiválóan alkalmas, — hát ha a rágyújtással elszongotom a bensőmből fel-felálló szemrehányásokat is. Próbáljuk meg!

Az élet tele van rejtelmekkel és az a furcsa, hogy a legközönségesebb, legmindennapi dolog legalább annyira rejtélyes lehet, mint a csillagok világa. Vagy ennél is rejtélyesebb, mert azt a nagy titkot, hogy mi van a csillagokban, már eléggé megközelítően megfeytette a tudomány, de ezt az apró kis problémát, melyet ma előbbem vetett a dohányjövődek statisztikájával kapcsolatban a lelkismeretem, azt aligha fejtje meg valaki.

Megkínálom egyik ismerősömet cigarettával. — „Köszönöm, nem dohányzom” — feleli és mint ilyenkor elmaradhatatlan, pro és kontra megvitattuk a dohányzás kérdését. Az is elmaradhatatlan ilyenkor, hogy a dohányos dühösen szidja a nikotint, lájdalmasan sóhajtozik: bár soha rá ne szoktam volna és felsorolja a dohányzás összes káros hatásait. Ezzel szemben a nemdohányos gyönyörrel emlegeti, milyen egyszerű lehet a dohányzás, milyen idegcsillapító, megnyugtató...

adnak abban az esetben, ha a biztosított teljesen tehetetlenné válik. Rendkívüli jelentőségűek az ipari munkásság életszínvonalának emelése érdekében készülő javaslatok is. Már az utolsó simításokat végzik a minisztertanács elé kerülő javaslatokon, amelyek a családi munkabér-rendszernek minden vonalon való bevezetésére, vagyis a munkások családi pótlékára vonatkoznak. Az ifjúság kötelező munkaszolgálatára, az olaszoknál és a németeknél jól bevált szabadidő mozgalomra vonatkozó javas-

latok is elkészültek. Mindezeket kivül szerepel a minisztertanács programján a falvak szociális és egészségügyi helyzetének javítására tervezett több intézkedés, azonkívül a milliárdos beruházás számos részletkérdésének megvitatása és újabb munkák kiadása, majd az ifjúsági kérdések előbbrevitele, s mindezeket megelőzően a honvédelem fejlesztésére teendő többintézkedés. A mezőgazdaság érdekében a terményértékesítés ügyével is foglalkozik a minisztertanács. Hála Isten, ezidei gabonatermék-

— Istenem, csak élvezni tudnám, nem is tudom, mennyit veszítetek az élet örömeiből azzal, hogy nem dohányzom!... — Ez mindig így van.
Most azonban e hagyományos bevezetést az a meglepő kérdés követte nemdohányzó ismerősöm részéről: no és mondja, sokba kerül Önnek az, hogy dohányzik?... Nem túl sokba — feleltem —, ezt a kiadást már észre sem veszi az ember, valahogy már beleszámítja az élete költségvetésébe, mint az egész életre szóló könyvrészleteket, vagy a fizetésre felvett előlegek, állandó törlesztést. Ellenben, most Ön mondja meg, mennyit takarított meg azzal, hogy soha életében nem dohányzott?... Összerösmöt vállalt vont: semmit. Ha dohányoznék, egészen bizonyos, hogy nem volnék egy fillérrel sem szegényebb, amilyen így vagyok, nem volna egy fillérrel sem több adósságom, amennyi így van és az is egészen bizonyos, hogy a nemdohányzáson éppugy nem takarítottam volna meg semmit, mint ahogy Ön nem takarítana meg egy fillért sem, ha lemondana a nikotintról.

Ez a válasz, persze, nem volt különösebb újság számomra, hiszen a dohányosok régi érve, hogy a nikotinfüstön megspórolt pénzből még senki sem épített emeletes házat. És mégis, most kerültem először komolyan szembe ezzel a megfeythetetlen problémával. Mert valóban probléma és valóban megfeythetetlen, hogy az a pénz, amit az egyik ember könnyelműen elfüstpól a levegőbe, a másiknálodohányzás nélkül is füstté válik... És még élvezete s öröme sincs belőle...

Mert a dohányzás, igenis, öröm, beletartozik az élet finomságai közé és ilyenformán belevág a léleknek keretébe. Mi a cigarettá lélekana? Idegesség, spleen, bizonytalan vágyódás valami után, amit el nem érhetünk soha. A cigarettá olyan

mint a szerelem, — mindig újra vágyódunk utána, mindig azt gondoljuk: ez az igazi, amíg rá nem jövünk, hogy ez is csak olyan mint a többi. Aztán elszáll, mint a füst és csak keserű izom marad a számban. Néha még könnyeznünk is kell tőle. A cigarettá lelkét leginkább az oroszok érezték meg valamikor: hosszú szópókából, alig pár szippantásnyi dohányból állt az orosz cigarettá, amely csak addig tartott, ameddig jó és zamatos, mert mire keserűvé válnék, már elfogyott, — jöhét a következő.

A szivar lélekana már nem ez. Megfontoltság, leszűrődöttégg van a szivarban. Nem az ifjúság könnyű mámorgergetése, hanem a férfikor érett öntudata, az öregkor derűs bölcsessége, amely — túl az első, második, sőt harmadik fiataloságon — az élet zamatát, kis örömeit élvezi az ember. A szivar füstje után úgy nézünk, mintha eltűnt ifjúságunkon merengnénk és... mosolygunk. Csak a szivar érteti meg az emberrel, kicsoda dörögés volt annyi cigarettával mérgeznie magát, annyi cigarettával, amelynek igen gyakran, nem is zamat, csak külső megjelenése vonzotta. A szivart mindig tartalmaért szereti az ember, sohasem a külsejéért. És minő balgaság volt az is: mindig a következő cigarettától várni azt a maradéktalan gyönyört, amelyet a megelőző soha sem adott. A cigarettá: futó kaland, a szivar: életlenség.

No, lám! Mire idáig eljutottam, már füsttől velt nemcsak a cigarettám, de a lelkismeretfurdalásom is. Csak a szópóká maradt az ujjaim között és egyedül az a kérdés: vajon ha lemondanék a dohányzásról, hozzáférhetnék-e a rám kiszabott élethez husz-harminc esztendő? Amíg arról valaki szavazhatetlen és példátlan illusztrálva nem biztosít, elhajtom ezt a kérdést is a hamutálca alá a cigarettaszópókával együtt és fiatalos könnyelműséggel indulok egy újabb futó kaland után... rágyujtok egy másik cigarettára...
(—any.)

„A MUNKA” TÁRCÁJA

Andris és Elemér.

Írta: Kisigmándi Géza.

Kiss Andrisnak csak egyszerű kovácsmester volt ugyan az apja, Várhegyi Elemér pedig nagytekintélyű tanár a felső kereskedelmi iskolában, de ez csak arra volt igen alkalmas, hogy még jobban kiélezze közöttük a vetélkedést.

Elemérnek szinte hivatalból kellett jól tanulnia, Andrisnak pedig az önére-jére támaszkodó ember makacs ráterettség adta azt a hallatlan erőt, ami egyenlő ellenfélle tette.

Tulajdonképpen a tornaórán kezdődött meg közöttük az a szokatlanul heves és jóideig leplezett versengés, amely rányomta bélyegét egész életükre. A nyújtó Elemér tudta először megcsinálni a billenésnek nevezett gyakorlatot, holott olyan vékonydorgájú legényke volt, hogy Andris csak úgy fél-kézével is el tudott volna banni vele.

— Te látszol a legerősebbnek — mondta a tornatanár némi szemrehányással — még sem tudod utánozni?... —

A tömzsi emberének először kiszaladt a vér a fejéből, azután meg úgy elvörösödött, hogy szinte megtáncorodott belé, de nem szólt, csak a foga csikordult meg.

— Hogy én ne tudnám megcsinálni azt, amit ez a penszvirág?! — mondta a lelkét az a néma öntudat, ami ott csirgázott ki buksi fejében a vámmelletti kovácsműhelyben, amikor az előkelő nagy urak patkóját vesztett lovait tette rendbe az édesapja. — Hiszen ha meg kell markolni valamit, senki se tud akkorát szorítani, mint én. Cigánykereket is hanytam, hát akkor mi az a nagy ördögsg azzal a nyujtóval?... —

Igy forgatta egyik gondolatát, a másik meg ki sem bűlt agyában és amikor hazament, elpanaszolta nagy baját az apjának.

— Azon tudunk segíteni fiam — mondta csendesen a kékszemű óriás. — En megcsinálom neked a nyujtót, a többi a te dolgod... —

Mánap a kocsiszín sarkában diszelgett a nyujtó.

Az Andris gyerek négy napig jóformán mást sem csinált, csak tornázott, aminek az lett a következménye, hogy

lermesztrajzból bekapott egy harmast. (Milyen kajánul vigyorgott az a vézna Elemér, amikor a helyére sompolygott előtte!) Hanem a tornaórán, amikor Elemér nagybegyenes odaállt még a tanár ur belépése előtt a nyujtóhoz és napóleoni körültekintéssel már előre leartatta az elkövetkezendő billenést, (amit tulajdonképpen csak a harmadikosoknak kellett csak tudniok) kijáró néma bódolatot, a kovács fiának izmai megkigyórtak az ing alatt. Elig huppant le finom széklettel Elemér a vastag és mindig porfelhőt kielehelő szőnyegre, amikor már felillett az első osztályos szemében tekintélyes magasságra.

Az apró emberkének csak akkor maradt nyitva a csodálkozástól szeméje, amikor Andris már vagy hetedszer dőlt hátra, meg lendült vissza függőleges helyzetbe.

Ilyet még nem látott a világ! Első gimnazista ennyiszér! De mit szaporázunk a szót? Várhegyi Elemérnek még az ajka is remegett, amikor hallotta a búzike morajlást. Mert mi tagadás, még a többiekben voltak az osztályban az iparos szülők gyermekei.

De a boldogság csak akkor vált tel-

Miért sikerül
minden alkalommal
sütemény?

DR. OETKER
RECEPKÖNYVBŐL
SÜTÖK EN!

Hírek és különféle Háború.

Több mint egy éve már, hogy megindultak a harcok Japán és Kína között s mi fehérek azóta nap-nap után érdeklődéssel és bizonyos foku szorongással olvassuk az erről szóló haditudósításokat. Mint minden harcban, úgy ennek is a kiemelt kéréses mindkét félre nézve s egyáltalán nincs kizárva, hogy az eddig győzelmeket arató s óriási területeket elfoglaló japánokból nem lesz-e még csúfosan legyőzött ellenfél.

A háború drámai látványa ma már nem tartozik a tragikus titkok közé. Képekről s mozivásznokról már eleget láthatjuk a japánok és kínaiak harcát. Emelkezem egy filmrészletet, mely a Peking kapuja előtti harcokat mutatta s a kínaiak lent a falakról ezren és ezren úgy néztek a harcot, mint valami taccset a pályáikból.

A háború tehát többé nem drámai titok, ez a nemzedék már teljesen ismeri s azt is tudja, hogy a háború nem annyira végtelen, mint inkább olyan politikai morál, amely el akar nyomni másokat, hogy saját magának nagyobb helyet biztosítson. Azt is tudja, hogy a háborúban azt nevezik *végzetnek*, ha az a politikai bűvészinas, aki megidézte a háborút, elfelejt a varázsigét és a háború szellemét nem tudja többé oda visszaküldeni, ahonnan megidézte. Ez esetben a háború szelleme a gyűlölet köntösébe bujál tovább a világban.

Ez a világ több mint száz nemzedéknek a műveltség és civilizáció örökségét hagyta a mai nemzedékre és mind tudhatja, hogy a nemzedék ma sem tud többet, mint első őse: gyűlölni és elvenni azt, ami a másiké.

Ez a világ politikai erkölce. Súlyos baj, hogy az egyén erkölce is kezd hozzá hasonlítani.

Már azok is gyűlölködnek, akik nem is ismerik egymást. Már egy darab kenyér is gyűlöletet teremt és a politika szelleme éket vert az egyének közé. Az egyén már kezd elfelejteni, hogy ő is egy darab a nagytérkép művéből és hozzátartozik, kitagadhatatlanul, az emberiség nagy családjához.

A fehér faj gyűlölete Ázsia sárgáira is ráragadt. Peking halálosan gyűlöli a japánokat. Mit szól ehhez Budha Isten? Már Ázsia is szaporítja épp úgy, mint Európa a temető és tömegsírok lakóit és körbe törvényeket hoznak a népesség érdekében.

Így, amikor a tornatanár ur is megdicsekedte és másnap természetrajzból is egyszer felelt. Hát így örvényelt az életük s így szilárdult meg közöttük — bár egyikük sem tudta — az a leppangó társadalmi ellentét, ami ős idők óta kezdve látthatatlanul ott nyújtózkodik az ur és az urral akaró között.

Ez kényszerítette a tanár és a kovács fiát arra, hogy színlelt bizonyítványt vigyen haza az apjának. A nyolcadik osztályban Andris egészen megdöbbent, mert Elemér ügyvéd akart lenni, maga meg orvos. Mi lesz, ha nem tudnak egymással viaskodni az elsősegélyért?

A véletlen sietett segítségükre. Beiratkoztak ugyan az egyetemre, de még jóformán bele sem szagoltak a magasabb tudományokba, amikor be kellett vonulniuk katonának. Akkor, már jó fél esztendőre irtották egymást a világ népei. Beálltak két közéjük, bár Várhegyi Elemér nem nagyon lelkesedett az erőszakért, mert az édesapja, akinek kifinomult egyra valló csodabogaráról legendák keringtek, évek hosszú sora alatt

A Salgótarjáni Üveggyár R. T. dísztermének felavató ünnepélye.

Julius 31-én, vasárnap, keltős ünnepnapra ébredt az üveggyár tisztviselői, alkalmazotti kara és munkástábor. Nemcsak a pihenés és a lelkiekben való elmélyülés vasárnapjára, hanem a kulturális fejlődés után áhító lelkek ünnepnapjára, mely beteljesedését hozta a szebb és jobb iránt feltörő vágyaknak s utat nyitott egy heterogén közületnek ama fejlődés felé, melyből az egységes, tömör, minden ízében és vonatkozásában magyar és hazafias szellem, a bajtársi összetartozandóság s egymás kölcsönös megbecsülése és megszeretése fog idővel kitermelődni.

Mindig örömtől dobban a szívünk s nagyszerű szímlóniak felséges akkordjaival telítődik lelkünk, amikor hírt adhatunk az idők szelét megértő alkotásokról, melyek a munka és a tőke, a munkás és a kenyéradó egymáshoz közlekedése által az egészséges magyar törekvéseknek és célkitűzéseknek megalapozását és megindítását szolgálják itt a végeken.

Ilyen célkitűzéseknek szem előtt tartásával építette fel jelentékeny anyagi áldozatok árán a Salgótarjáni Üveggyár R. T. igazgatósága a már évek óta működő munkásolvassókör számára a szinpadal, a hozzátartozó helyiségekkel és egyéb kellekkel ellátott s mintegy négyszáz embert befogadó kulturtermet s ennek a felavató s rendeltetésének átadó bensőséges ünnepélyére gyűlekezett össze vasárnap délelőtt 11 órakor nemcsak az üveggyár tisztviselői kara s derék munkássága családtagjaikkal egyetemben, hanem a város és az iparvállalatok jelentékeny száma képviselői is, kiket Sente László m. kir. kormánytanácsos, gyár-igazgató fogadott közvetlen melegséggel.

Az avató ünnepély a zsfalóság megteelt teremben az üveggyári zenekar hangszerein felcsendülő Magyar Hísekegy-gyel vette kezdetét, majd Sente László gyár-igazgató mondotta el fenkölt szellemű avató beszédét:

Mélyen tisztelt Vendégeink! Kedves Munkatársaim!

Ünnepnapjaink arra valók, hogy segítsenek kiszabadítani rab lelkünket a dolgoztó napok költönből. Hogy telemekkedhessünk a robot piszkos pora és füstje fölé, — a magasságok felé magaslati levegőt szívni és felüdülni. Közelebb Istenhez, kit próbálhatat ugyan lefokozni, letagadni a gyöngeségében megátalkodott emberi elme, de előbb-utóbb, akár megáláztatások, akár fölemelő élmények útján megvilágosodik előttünk, hogy Nélküle nincs élet és nincs megnyugvás.

Ilyen fölemelő élmények, ilyen — robotoló lelkünket — Istenhez közelebb hozó, lelkünknek, testünknek megnyugvást adó élménynek szántuk mi, tarjáni üveg-gesnép, ezt a mai napot.

Ki mondja meg nekünk, hogy mi az élet? Hogy tragikus komoly, vagy csak farsangi komédia? Hogy filmek sorozata az élet mozivásznán, amit egy új, egy nyugalmas kor boldogabb nemzedéke nézeget majd elborzadva és hitetlenül?

Ebben kell hinnünk! És ha ebben hiszünk, legalább tudjuk, hogy nem ok nélküli volt a szenvedésünk. (—any.)

helecsapogtatta a fejébe, hogy a XX. század művelt gyermeke megalázza önmagát, amikor fegyverrel a kezében akarja rákényszeríteni embertársára saját akaratát. Ezek után nem is lehetett rajta csodálkozni, hogy Elemér urfi undorral fogta meg a puskát és úgy ment a gyakorló-térre, mintha minden lépésnél Orrára ütöttek volna.

Hanem, amikor Kiss Andris két csallagot kapott a tisztiskola elvégzése után, Elemér is sutba dobta a nyakatekert elméleteket.

— Ha belehalok is, nem tűröm, hogy neki magasabb rangja legyen — sziszegte akkora elszánással, mint nyolc esztendőig a gimnáziumban.

Egyszerre kapták meg a kiserüst érmet. Ugyanabban a parancsban jelent meg zászlóni kinevezésük. A két vetélytárs azonban annyira kenyeres pajtással vált a harcterek poklában, hogy most is egymás mellett alussza örök álmát a hőbortos tanár és az egyszerű kovács hősi halált halt fia a Plave partján.

Ünnepet ültünk ma s az ünnepnek az erkölcsi világ törvényei szerint az a rendeltetése, hogy a mindennapi kenyérért való harcban, pihenésre fogva a küzdő embereket, valamely ünnepelt eszme, vagy esemény magasztosságán való elmélkedésre alkalmat adjon és az elmélkedőket megerősítse azoknak az erkölcsi törvényeknek tiszteletében, mely törvények diadalát az ünnep hirdeti.

Százszorosra, ezerszeresen fontos és szükséges a mi korunkban ilyen ünnepnapokat tartani és a hazafias nemzeti érzés erkölcsi törvényeiben egymást megerősíteni.

A munka utáni felüdülésnek, a hazafias nemzeti érzés ápolásának erős várául építettük mi, tarjáni üveggesnép, magunknak ezt a termet. És hogy megépíthettük, azért, — tudom, hogy mindnyájuk egyforma érzelmeinek adok kifejezést — hálás köszönetet mondok mindnyájuk nevében, vállalatunk vezetésének, elsősorban és mindenek előtt anyavállalatunk nagynevű, nemes szívű elnökének, Dr. Chorin Ferenc Öxcelen-ciajának (taps), ki előterjesztett kérelmünkre megértő készséggel engedélyezte az építkezésnek huszezer pengő megmaladó költségét.

Hosszu idők vágyakozása ment e teremépítéssel teljesülésbe. Hogy munkásnépünk régi vágyának teljesülésére ennyi ideig kellett várakoznunk, annak meg van a maga természetes érthető oka. Először a termelést, a kenyeret adó üzemet kellett rendbehozni s csak azután gondolhatunk olyan befejezésekre, melyek szorosan véve nem a termelő munka s ezzel a kenyérkereseti lehetőségek fokozását szolgálják.

Anyavállalatunk óriási, sok-sok millió pengőket felemesztő befektetésekkel lehetővé tette, hogy ma már Közép-Európa legelső üveggyárak közé emelkedhünk (taps), lehetővé tette, hogy ez a gyáravállalat, amely békeidőben, mikor munkáslétszáma a legnagyobbra emelkedett, 360—380 embert foglalkoztatott, ma 1300 embernek ad kenyeret (taps), nagyban hozzájárulván így módon a munkanélküliség csökkentéséhez. Adóival, egyre fokozódó forgalmiadó fizetéseivel jelentősen hozzájárult és járul városunk anyagi boldogulásához, fejlődési lehetőségeihez.

Előtrvén az üzemek fejlesztésének előirányzott fokozatát, vállalatunk központi igazgatósága, Elnök urunk ónagyméltóságának nemes intencióit követve, meleg jóindulattal és a mai, egyre nehezebbé váló gazdasági viszonyok között, — mikor termelésünk a tavaszi fagyok következtében az üvegpiacra előállított óriási pangás következtében a felére csökkent, — hisz a máskor vagonszám szükséglet befőtés, cukros, babos és uborkásüvegekre ma alig-alig van megrendelésünk és szállitásaink a tavalyi nyári hónapok teljesítményeinek felénél is kevesebbé csökkentek, mondom ezek között a szomorú jövődelmi viszonyok között, szinte országsszerte egyedülálló mértékben kezdte meg a szociális irányú kiadások sorozatát.

A tavalyi évben berendezett munkásfürdő után megépítettük ezt a termet, alig fejeztük be ennek építését, megkezdődött munkaslakótelepünk házainak óriási költséggel való helyrehozatala, melyekben nemcsak egészséges, tiszta lakásokat teremtünk, de olyan fürdőberendezéseket is létesítünk, hogy ennek az átépítési akciónak befejeztével régi kolóniáinkból egy mintaszerű, egészséges, virágos munkaslakótelep létesítünk.

De visszatérnek szociális alkotásaink legelsőjére, legnagyobb örömünkre, Munkás Olvasókörünk ma felavatandó termére.

Legyen ez a terem, ahogy beszédem elején mondtam, erős vára a nemzeti hazafias érzésnek, legyen előmozdítója munkásnépünk kulturális fejlődésének, legyen az a hely, melyet a mindennapi robotban kifáradt munkásnép örömmel, szeretettel keres fel, hogy a zenekarunk által nyújtott nemes évezetekben felüldülve, fiatalágunk táncos örömein felüldülve, felrússult pihent lélekkel folytassa munkáját.

Mint ennek a szociális, nemes törekvésnek lelkes munkálóját, köszöntöm Olvasókörünket és annak érdemes veze-

Dolgozó ember

számára pótolhatatlan vesztés, ha különösen a nagy nyári melegben munkakövede ellankad, izmai a fáradtságtól megeresznek és kimerültsége megátolja abban, hogy feladatát elvégezze. Ila karizmáinkat, fejünket, nyakunkat, homlokunkat a hűsítő, frissítő, üdítő, valódi

Diana sósborszesszel

kenegeljük, verejtékező testünk lehűl, petyhüdt izmaink felrússúlnak, vérünk élénkebben kering, munkakedvünk és bírásunk emelkedik s munkatejesítményünk megduplázódik.

A valódi Diana-sósborszessz az egészséges biztos óra, minden házbán szükséges van rá s gondos, egészséget féltő ember sohasem megy munkába Diana-sósborszessz nélkül.

Próba-palack ára 64 fill.
Kis (eredeti) palack ára . 1.10 P
Közép (családi) palack ára 2.30 P
Nagy (óriási) palack ára . 5.90 P

tőségét. Olvasókörünk a tagok díjjárulékából és vállalatunk állandó segélyéből az évek folyamán egy hatalmas 2500 kötetet tartalmazó könyvtárat teremtett, melynek olvasótáborára napról-napra növekszik. Az Olvasókör vezetősége a kör anyagi erejéhez mérten igen jól felszerelt zenekart szervezett, mely szakavatott vezetés alatt egyre fejlődően, értékes kulturális szervevé vált ennek a tábornak.

Özinte elismeréssel és szeretettel köszöntöm ezért zenekarunk tagjait. Muzsikátok, dalaitok lelket, kedvet, lendületet hoznak a mindennapi nehéz munkától el-elcsúsló lélekbe. Hozzák azt, ami a zenében, a dalban van, mely szívvel fakad s arra szolgál, hogy a szívbe halva, ott lelket, örömet fakasszon. Akik a zenét, a dalt művelik, jó járásban vannak, a lélek útjait járva szívünkbe férköznek, hogy jötevinék legyenek.

Szeretettel hallgatunk titeket, mert a zene s a dal az az anyanyelv, melyet mindenki megért, megértvén a lelket, mely a ritmus hullámain vibrál, mely száll velünk s emelkedik rajtuk s magával emel minket, hogy elringasson bánatainkban, örömeinkben egyaránt. Megértjük az érzést, mely a bangok harmóniájának szépségében jön felénk s akinek szíve van, az meghódol neki.

Szeretettel gondolunk Rátok, kiérezük muzsikátokból a legzebb emberi érzést, a szeretetet. Tudjuk, hogy zenétekből, zenétekből a szeretet, ahogy a nóta mondja: Szív küldi szívnek szívesen és ezt a szeretetet visszaküldi a mi szívünk tiszta szívből, — szívesen.

Az egymásiránti, beosztás, — állaskülönbőség nélküli megbecsülésnek legyen erős vára ez a terem. Legyen a torzalkodást, visszavonást nemismerő, testvéri szeretetben összetartó üveggesnépnek boldog otthona!

Ebben erős hittel bízva, özinte örömmel és szeretettel üdvözlöm mai ünnepünkön megjelent kedves vendégeinket, különösen Horváth László polgármester helyettes urat és a kíséretében megjelent városi tisztviselő urakat, Dr. Jánosy Ödön rendőrkapitány urat, kik mindnyáján mindig annyi megértéssel és szeretettel foglalkoznak munkásságunk ügyével. Özinte örömmel és szeretettel köszöntöm Anyavállalatunk bányaigazgatóságának mai ünnepünket megjelenésükkel megüdvözlő mélyen tisztelt képviselőit: Lénárd Károly és Moticzka Nándor bányaigazgató urakat és a kíséretükben megjelent bányaállatviselő urakat.

Új szállóige

A szállóigék rendszerint a nép köréből indulnak el és hódítják meg a közudatot. Mostanában megint született egy szállóige, amely gyors népszerűsége tett szert:

„Legfehérebb fehér a RADION-fehér.”

Minden háziasszony megerősítheti, hogy az új szőlősmód megfelel az igazságnak, mert a RADION behatol az szövetek leghozzáférhetlenebb rétegeibe és ugyanolyan hatásosan, mint kíméletesen eltávolít minden piszkot. Egyben megadja a fehérműnek azt az egyedülálló fehérséget, amelyet RADION-fehérnek nevezünk. A RADION most

új óriásdobozban kerül forgalomba
96 filléres áron.

Nagymosás céljaira egyenesen nélkülözhetetlen a RADION ÓRIÁSDOBOZ, mert nagy megtakarítást jelent a háziasszonyoknak.

Hálás elismeréssel köszöntöm ennek a teremnek megtervezőjét és építési munkáinak gondos ellenőrzőjét: Kílczer Béla építész urat. Szeretettel köszöntöm a szomszéd gyárvállalat testvér Olvasóköreinek megjelent igen tisztelt Vezetőségét és az összetartozás, az együvértartozás meleg érzésével köszöntöm a mi nagy üvegves családunk minden tagját, tisztviselőinket, családjaikat, munkásnépünk apraját, nagyját és hasonlóan őszinte meleg érzésekkel adom át a termet vállalatunk igazgatósága nevében Olvasóköreinknek! (Zúgó taps.)

Az őszinte, meleg szívből fakadó beszéd után Singer Eta magyarruhás kislány „En így imádkozom” c. költeményt szavalta el kedves „közvetlenség”-gel. Majd a zenekar Szécsi József üveggyári karnagy magyarors motívumú, avatott zeneszerzővel való s ez alkalomra írt ünnepi nyilatványát játszotta el komoly felkészültséggel, mely művelészetét hosszú tapasztalattal gazdálkodik a közönség és a szerzők és zenekarát.

Sétapalotás következett. Hat pár magyarruhás iskolás fiú és lányka lejtette oly megkapó bájosággal, hogy a közönség viharos kíváncsiságára meg kellett ismételnök. A tánc bemutatása is Szécsi karnagy fáradságát nem ismerő ügyességetet dicséri.

Majd Alpar Gyula üveggyári intéző, a Munkás Olvasóköre elnöke köszöntö meg a díszterem felépítése és az avató

ünnepély megrendezésével kapcsolatos közreműködéseket és tevékenységeket, kiemelve Zoltán Frigyes központi ügyvezető igazgató, Szenté László és Köhl Oswald gyárigazgatók hathatós támogatását s hatásos beszédét a következő fogadalommal fejezte be:

„Most a terem átvétele alkalmával hitet teszünk amellett, hogy legfőbb törekvésünk lesz, hogy ezen termet a magyar kultúra erős váravá avassuk és épüljön a magyar nemzeti érzést azon biztos reményben, hogy ezen új termünkben ünnepelhetjük rövidesen Nagymagyarországi feltámadását! Isten adja, úgy legyen!” (Nagy taps.)

Utána Müller János olvasóköri tag mondott közvetlen szavakkal köszönetet a díszterem felépítésével kapcsolatos áldozatkészségért, majd Horváth László polgármesterhelyettes a város nevében köszöntötte az olvasókört ezen kiemelkedő ünnepélye alkalmából s további hazafias és kulturális tevékenységre buzdította. (Taps.)

Végül Mayerbeer: Koronázási indulóját játszotta el a zenekar s utána a Himnusz fenséges akkordjaival zárult be a lélekemelő és lélekűdítő ünnepély.

Magunk részéről csak azt a kívánságot fűzzük: Adja a Mindenható, hogy az Olvasóköre elnökének fentebb idézett fogadalma és reményessége mihamarabb megvalósuljon!

(—dny.)

Esküvő. Komár Klárka és Visszavics László 1938 augusztus hó 6-án 12 óra 30 perckor tartják esküvőjüket a sajtóvárkonyi római k. plébánián templomban. Őszinte szívvel gratulálunk.

Egy vakmerő pilóta zuhanása tragikus esemény, amely széles körben részvétet és megdöbbenést kelt. Mégis előfordul, hogy egy bűzadás amely „Jeruzsálem” szavai kezdődik, örömet okoz. Különösen a házasszonyok olvasnak szívesen. A Persil árának csökkentésétől van szó, amelyet az előállító gyár zuhanásszerűen csökkentett. A Persil doboz új ára 30 fillér, nagy csomag 54 fillér.

Esküvő. Augusztus 2-án, kedden déli egy órakor vezette oltárhoz a baglyasaljai római k. templomban Solti Lajos dr. kir. járásbíró Szabó Lajos gimnáziumi igazgató bájos leányát. Az esketési szertartást Mácsai Imre hittanár vezette, ki magas szórnyalású beszédet intézett az ifjú párhoz. Násznapok voltak: Dr. Zalán Endre kir. járásbíró elnök és Krucsay Kamill m. kir. rendőrfőfelügyelő. Az esküvő városunkból is megjelent nagyszámú közönség őszinte szeretettel gratulált az ifjú párnak és a szülőknek. Magunk részéről is tartós boldogságot kívánunk az új házasságnak!

Köszönetnyilvánítás. A Kereskedelmi Minisztérium július 27-én kelt 30344/VI.—1938. számú rendeletével Salgótarján városnak az 50 százalékos visszatérítési kedvezményt nem engedélyezte.

Vendéglőgalmi iroda.

Bátoronott szoba kiadó. Cim Szűcs patika.

Filléres gyors. A salgótarjáni vendéglőgalmi iroda közli, hogy f. hó 14-én és 15-én legalább 500 utas jelentkezése esetén kétnapos filléres gyors indul Salgótarjánból Szegedre a szabadtéri játékok megtekintésére. Színe kerül ezen a két napon „István király népe” és „Bizánc”. Bővebb felvilágosítást a vendéglőgalmi iroda vezetője Cserevesszky János, Fülkeutca 48. szám alatt nyújt.

Értesítés. A városi vendéglőgalmi iroda f. hó 20-án közkívánatra társasautóbusz kirándulást rendez Nagymaros-Visegrádra. Részvételi díj 750 P. Indulás 1938 augusztus 20-án reggel 5 órakor, a Főtéri állomáson. Ezen kirándulás alkalmából könnyű lesz Esztergomba is alkalmi hajózárral berándulni. Jelentkezni lehet, a részvételi díj befizetése mellett Jancsik Ferenc cukrászdájában. Jelentkezési határidő: augusztus 12-ig.

Nyilatkozat

mely szerint ismételtlen kijelentem, hogy gondnokaság alatt álló leányom Starkbauer Lajosné sz. Bronner Erzsébetnek senki áru-vagy készpénz hitelt nem nyújtson, mivel csak olyan és azon bíteleket, vagy pénzért végzett munkákat fizetek ki, melyeket én saját magam rendeltem meg vagy igényeltem és nem egy második bármely személy közbenjöttével.

Teljes tisztelettel
Bronner Armann József
okl. gazda.

*E rovat alatt közlőtekért felelősséget nem vállal a Szerk.

SPORT

SSE—Tatabányai SC 3:1 (1:0)

SSE pálya. 4000 néző. Játékvezető: Klein.

Váratlanul biztos győzelmével újból tarjánai csapat került az NB-be! Városunk neve immár másodszor fog szerepelni a legjobb magyar futballcsapatok társaságában, aminek a város minden tagja kivétel nélkül örül. A vasárnapi mérkőzésen jóleső érzéssel tapasztalhattuk, hogy szinte kivétel nélkül buzditotta a SSE-t a gyári és bányai szurkolótábor egyaránt. Valljuk be rá is szolgáltak a derék SSE-isták. Eddig még nem tapasztalt szívet és lelkesedéssel feküdtek küzdelembe, első perctől az utolsóig hallatlan energiával küzdött mind a 11 fű! Nem ijedtek meg a TSC elbizakodott kijelentéseitől, sem az egygólos tatabányai előnytől. Merjük remélni, ha így folytatják az NB-ben a küzdelmet, sok örömről lesz bennük.

A mérkőzés lefolyása a következő volt:

Nappal szemben a SSE kezd a játékokat, de az első percben mindkét csapat láthatóan ideges. Hja nagy térről van szó! Mégis a SSE kerül előbb frontba és Bilecsnek már az 5. percben alkalma nyílna a góllövésre, de fölé emeli a lábát. Lassan a közönség is hangos lesz, főleg a jól szervezett SSE közpő! A tatabányaiak támadása erőltet, de különben is a SSE védelme ismét keményen és energikusan rombol. Így csak könnyű labdák jutnak el Barabásig. Nagy izgalmat és kavargást okoz a TSC kapuja előtt Hercsik fejese s a tatabányai kapus csak nehezen tudja kint a labdát, amiből szöglet lesz. A SSE csatárok most lőnének kapura, a tömörülő TSC védelemben azonban minden lövés elakad. Majd ismét szöglet lesz, amit nehezen hárít a TSC védelem. Ezek a percek határozott és lendületes SSE főlényt mutattak. A 15. percben Fabini igazgató-elnökére 1 perces gyászszünetet rendelt a játékvezető.

Néhány SSE támadás után a TSC is feljön mind az öt csatárával támad és így Barabásnak alkalom nyílik egy igen szép és merész vetődésre, amikor a tatabányai balszélső lábáról veszi le a labdát. Egyik TSC támadásnál Sümegi keze is közreműködik a szerelésben, legalább is, úgy tűnik fel, a TSC reklamája is a 11-es, de Klein Árpád erőlyesen jelzi, hogy nem volt az. Ellenben megszületik a SSE gólja. Manysaz Indítja el a labdát, amit Rigó szépen továbbít Kovács elé, a jobbszélső éppen a leshelyzet határára veszi át (a bírő szerint nem volt les, viszont a TSC reklámja) és bead. A beadás nem a legjobban sikerült: erős félmeleg beadást azonban Komenda nagy-szerűen fejelt a kapu közepébe 1:0. Konecni a sarokba helyezkedett. Felzug a

A tisztaság övei

E Kettő nélkül
nincs mosás!

Ára
együtt csak 80 fill.

a B közép hangja, de erősen támad a TSC, fedezetsora tömi a csatárokat jó labdákkal, de a SSE védelem mindent rombol. És ebben kitűnően segít nekik Hercsik, középfedezet is. A TSC csatárok tehetetlenségét látva Gimesi hatalmas lövést küld a tarjánai kapu fölé. Többre azonban Tatabányának nem telik.

Szünet után azonban a SSE huszár rajtaütéssel kezd és máris megvan a második gól. Micscska labdáját Komenda fogta el és v. Majorossal sak-mattá játszott a TSC jobb oldali védelmet. Két húzás után a balösszekötő éles, jól sikerült lövéssel a hálóba küldi a labdát! 2:0. Most már két gólelőnye van a SSE-nek. Ettől, mintha megzavarodna a TSC, a védelem elveszti a fejét, viszont a SSE csatárok kezdenek ostromolni. Kovács, majd Bilech lö, Konecni néhány bravurt mutat be a SSE támadások jóvoltából. A TSC csak szélső réven tud veszélyeztetni, de ezeknek sem sikerülnek lövéseik. Majoros lövést meg védi Konecni, de Hercsik labdájával elfutó Kovács beadást Komenda úgy fejele a sarokba, hogy itt már semmit sem tehetett. 3:0! Sőt, ha nincs helyén a tatabányai kapus szíve, a negyedik is becsuszhatott volna! Gimesi munkájának eredménye, hogy Németh nagyszerű lövéssel megszerzi a TSC becsület gólját. Most a TSC kezd bele és a SSE kezd védekezni. Ez azonban nem akadályozza meg Majorost, hogy futtából egy gyönyörű bombát ne adjon le, — de Konecni mellő módon fogadja és úti kapu fölé a lövést. A szögletből azonban majdnem baj lesz, sőt Gimesi meg is sérül. A TSC még jobban ostromol, beszorítja a SSE-t olyanra, hogy még Konecni is csatársorba húzódik előre. Izgalom bőségesen akad, a szurkolók a meccs végét követik a forró hangulatot végre lebűti a játékvezető kettős sijele.

(Helyezük miatt jövő számunkban folytatjuk.)

APOLLO MOZGO STARJAN

Augusztus 6-án, szombaton
augusztus 7-én, vasárnap,
augusztus 8-án, hétfőn.

MR. DEEDS

Főszereplők: Gary Cooper és Jean Arthur.

Augusztus 9-én, kedden

HAVI 200 FIK
Főszereplők: Jávör Pál és Páger Antal.

Augusztus 10-én, szerdán,
augusztus 11-én, csütörtökön
Csak 16 éven felültek részére!

ŐRVÉNY A felhők kalóriái
Fősz.: Joanne Bollet. Fősz.: Fred Mc. Mural
Kiegészítők: FOX HIRADÓ.

